

Kërkimi i punës mund të bëhet vetvetiu. Megjithatë, komunikimi dhe kodet kulturale të vendit luajnë një rol shumë të rëndësishëm. Pra është e domosdoshme të interesoheni mirë përpara se të veproni: nuk mjafton të keni cilësi të mira, duhet të mundoheni ti vëni në dukje dhe të shpreheni në formën e pritur nga punëdhënësi. Egzistojnë, për këtë, shërbime të specializuara që mund të më orientojnë.

Pyetjet që janë për tu bërë:

	PO	JO	
A mund ti bëj dokumentat e nevojshme ?			Plotësoj dosjen time : barasvlefshmërinë e diplomës, patentën çertifikatën e formacionit vërtetimet, regjistrimin si kërkues pune...
A mund të shprehem qartë për projektin tim profesional dhe kompetencat e mia ?			Realizoj një bilanc të kompetencave, për shembull në Forem, në një organizëm për integrimin social- profesional në një Qëndër Krahinore për Integrimin....
A kam një CV të mirë dhe një letër të mirë të motivimit? cilat janë cilësitë e mia, njohuritë e mia, komptencat e mia? Ai përgjigjen ato nevojave të punëdhënësit?			
A mund të kërkoj vetëm? A kam informacione të mjaftueshme, për shembull për të vendosur nëse dërgoj kandidatura me iniciativën time ose nëse i përgjigjem ofertave të punës?			Marr këshillë pranë FOREM-it , një shtëpi lagjeje, një organizëm për integrimin-social-profesional... ose marr pjesë në një atelier për kërkim pune.
A kam në një takim për punë çfare do të them? Si do të presentohem?			Marr këshillë pranë një organizimi që propozon punecoaching ose ushtrohëm në një atelier për kërkim pune.

FOREM është një shërbim publik për punën dhe formacionin (kursin) profesional në Wallonie. Në Forem unë regjistrohem si kërkues pune. Në faqen (në internet) e tij www.leforem.be, unë mund të përdor një seri shërbimesh në linjë: oferta pune, formacione, informacion mbi zanatet, sallona të punës. Kur unë jam kërkues pune, këshilltarët ndjeknin dosjen time dhe munden të më orientojnë.

Duke qënë kërkues i (e) punës, duhet të plotësoj një seri detyrimesh sidomos ato të kërkimit me këmbëngulje të punës. Në qoftëse unë marr një ftëse, jam i detyruar të shkoj. Kujdesem që të ruaj të gjitha provat e kërkimeve (për punë) dhe informoj këshilltarin (en) tim(e) për çdo ndryshim në situatën time.

Një tjetër zgjidhje është e deklaruar shumë e frytshme për të gjetur një punë : rrjeti i lidhjeve që bëj rreth meje. Mendohet që një pjesë e madhe e vendeve të punës : gjenden nëpërmjet të tjerëve : rrethi shoqëror, miqitë, familja janë shpesh aleatë të çmuar. Shumë punëdhënës kanë prirje të bëjnë besim një rekomandimi personal.

Midis strategjive të integritimit, gërshetimi i lidhjeve të besimit është pra për tu vënë midis përparësive.

Agjensitë e punëdhënies të përkohshme janë gjithashtu një bashkëbisedues i privilegjuar për disa sektore të veprimtarish (activite). Në belgjik, shumë ndëmarrje janë të prezantuara në Wallonie. Zëvendësi i përkohshëm është i angazhuar nga një agjenci e punëdhënies (që jep punë përkohësisht) për llogarinë e një punëdhënësi që ka nevojë për një punë përkohësisht. Kjo lloj punë siç e kërkon rregullorja dhe zëvendësi i përkohshëm përfiton të njëjtat të drejta si punëtorët e tjerë në çështje me pensionet, pushimet, sigurimet e sëmundjes...

Disa agjensi janë të ndjeshme pyetjeve që lidhen me ndryshimet e kulturave.

Lajmerimet e vogla të publikuara në gazetë, në kutitjat (e letrave) dhe në internet janë edhe ato një menyrë klasike për të gjetur punë.

Unë jam megjithatë i (e) vemendshëm (me) të lexoj mirë lajmërimet, të zbuloj punën në të zezë ose mashtrimet. Shmangem për shembull të shkoj në një takim në hotel... Nga kjo pikëpamje, është e preferueshme të konsultoni shtypin e specializuar dhe publikimin e FOREM-it.

Kur e kam përcaktuar profilin tim, projektin tim profesional dhe kompetencat e mia, une mundem ti dërgoj punëdhënësit një kandidature me iniciativën time .Për aq sa kërkimi dhe komunikimi të jenë në shenjë të mirë, kjo strategji është konsideruar si një nga më të frytshmet.

Më në fund, shumë organisme të integritit social-profesional (OISP), shoqata të ndryshme, shtëpia të lagjes, administrat e lagjes propozojne shërbime shoqëruese për zhvillimin një strategjie të mirë për kërkimin e punës. Në qoftëse nuk i përdor aparatet e ndërlikuara të ushtrimit, nuk hezitoj t'ju bëj thirrje kompetencave të tyre.

Njëvlërsimi i diplomave

Për shumicën e diplomave të huaje, njëvlerësim duhet kërkuar pranë shërbimit të Njëvlerësimit të Komunitetit Françez.

Kujdes, procedura për njohjen e diplomës është e gjatë dhe kërkon përbërjen e një dosje të hollësishme që i përgjigjet kërkesave te sakta.

 Lidhje e nevojshme : www.equivalences.cfwb.be 02 690 86 86

Diskriminimi në takimet për punë është e ndaluar dhe e dënueshme nga ligji.

Kur është vërtetuar një diskriminim, ai mund të denoncohet. UNIA (Qendra Ndërfederale për Shanse të Barabarta) është një shërbim publik i pavarur, misioni ligjor i të cilit është të promovojë barazinë dhe luftën kundër diskriminimit. Ai mund të veprojë në emër të një personi të diskriminuar.Në rast problemi, mund të këshillohem nga shërbimet e tij: linja jeshile falas në numrin e mëposhtëm 0800/12800 ose unia.be

Kontrata e punës

Në Belgjik, puna është siç e kërkon rregullorja në një mënyrë të ndryshme sipas sektoreve. Flasim në përgjithësi për sektorin privat, sektorin publik, sektorin tregtisë, sektorin (që nuk ka për qëllim fitimin). Në veçanti, çdo sektor (për shembull sektori i ndërtimit) është rregulluar nga një <<komision që përcakton kushtet e punës.

Puna nënkupton që atëherë një kontratë pune. Është një angazhim i ligjshëm që lidh dy palët të paktën dhe që krijon të drejta edhe detyrime. Palët janë zakonisht të quajtura << punëdhënësi >> dhe << punëtori >> (ose << nëpunësi >>).

Kontrata e punës kur bëhet, për të dyja palët ka detyrime (orari, puna, rroga, pushimet,...). punëdhënësi dhe punëtori duhet të kenë respekt dhe përfillje të dyanshme. Ato duhet të sigurojnë dhe të vëzhgojnë respektin e mirësjelljes dhe veprimet e mira gjatë zbatimit të kontratës.

Egzistojnë disa lloje kontratash: të plotë, kontratë të pjesëshme, zëvendësimi, (punëdhënësi është agjencia që jep punë përkohësisht) me zgjatje të përcaktuar, (CDD = datat e fillimit dhe e mbarimit janë të shënuara në kontratë), me zgjatje të papërcaktuar (CDI = zgjatje e kontratës nuk është e përcaktuar)...

Kur punëdhënësi ose punëtori dëshiron ti japë fund kontratës një periudhë palalajmërimi është parashikuar nga rregullorja një afat minimum respektohet para se ta lini punën. Ky afat që duhet respektuar varet sipas situatës dhe tipit të kontratës.

Pra gjithmonë, unë sigurohem të nënshkruaj një kontratë në formë të mirë dhe të rregullt. për një përvojë të parë ose në rast dyshimi ; marr këshillë pranë një sindikate që mbron intersant e punëtorëve, pranë FOREM-it ose pranë një shërbimi social.

Leja e punës

Puna e punëtorëve të huaj është përveç kësaj e rregulluar nga ligji i 30 prilit 1999 nga vendimi mbretëor i 9 qershorit 1999 (persa i përket atyre me rroge) rregullat në çështje me hyrjen në tregun e punës të punëtorëve të huaj, si dhe rregullat në çështje me marrjen e një titulli të qëndrimit janë të ndërlikuara.

Që nga viti 2019, leja e qëndrimit tregon nëse kam apo jo të drejtë për të punuar.

Nëse mund të punoj, kjo tregohet në lejen e qëndrimit:

- « Tregu i punës : Qasje e kufizuar ": Kam të drejtë të punoj për një punëdhënës të vetëm për një funksion të vetëm, ai që ka marrë autorizimin për të më punësuar kur kam bërë kërkesën për lejen e vetme.

OSE

- « Tregu i punës : Qasje e pakufizuar ": Kam të drejtë të punoj për çdo punëdhënës për të gjitha profesionet me rrogë. Asnjë formalitet shtesë nuk duhet të kryhet.

Nëse nuk kam të drejtë të punoj, aty shkruhet "Tregu i punës: jo".

Adresa që ju nevojiten

SPW – D6 operativ i Ekonomisë, të Punës të Kërkuar

Departamenti i Punës dhe i Kursit Profesional

Drejtorie e punës dhe leja e punës

Place de Wallonie, 1 – bâtiment 2

5100 Jambes

Për të qenë i vetë punësuar (pra, për të qenë vetë shef), çdo person që nuk ka nënshtetësi belge duhet të marrë një kartë profesionale pranë një zyre biznesi.

Disa kategori të huajsh janë megjithatë të përjashtuar:

- shtetasit e 25 vendeve të Bashkimit Evropian dhe disa pjesëtare të familjes së tyre që bashkohen me ta;
- refugjatët e njohur dhe titullarët me një qëndrim të pakufizuar;
- bashkëshortja e një Belgu dhe disa pjesëtare të familjes që bashkohen me ta;
- bashkëshortët që ndihmojnë burrin ose gruan në veprimtarië e pavarur (privat);
- personat që udhëtojnë për biznes, konferencierat, gazetarët, spartivat, artistat nëse zgjatja e qëndrimit nuk i kalon tre muaj rrjesht;
- studentat e huaj që bëjnë praktikën në kuadrin e studimeve të tyre.
- ...

Tjera kushte duhet të plotësohen: disa profesione që janë sipas rregullores.

Për një aktivitet që kërkon regjistrimin në regjistrin tregtar ose artizanal, është e nevojshme të provohet njohuria e menaxhimit. Nëse është e nevojshme, unë mund të jap një provim pranë Shërbimit të Jurisë Qendrore.

Disa profesione kërkojnë provën e **njohuritë profesionale** dhe/ose të diplomave.

Për shumicën e diplomave të huaja, një barasvlefshmëri duhet të njihet dhe të kërkohet pra, pranë Shërbimit të Barasvlefshmërisë të Komunitetit Francez.

Detyrimet administrative duhet të plotësohen , kryesisht :

- Pjesëmarrësi i një arke të sigurimeve shoqërore (të hollat që paguhen për çdo trimestër).
- Kërkoni një numër të ndërmarrjes në sportelin e ndërmarrjes zyrtare
- kërkoni një regjistrim në regjistrin e tregtisë, 'me përjashtim të disa profesioneve ; profesione liberale, bujqësore).
- Deklarimin e veprimtarisë në TVA (plotësoni një deklaratë dhe paguani shumat që iu detyroheni çdo trimester (me përjashtim të disa veprimtarive: aktor, këngëtar, modele, disk-jackeys, profesione liberale) .
- Te hapin një numër llogarie të veçantë për vërprimtarinë e pavarur (private).
- Të mbani një llogaritje në formën e duhur dhe të mirë. është e këshilluar të rrethoheni nga shërbimet e një llogaritari.
- Të jeni pjesëtar i një mutueli. (institucioni që rimbursion shpenzimet mjekësore, etj ..)
- Të paguani taksat (tatimet), sipas një deklarate vjetore

Faqe e nevojshme :

<https://economie.fgov.be/fr/themes/entreprises/creer-une-entreprise/les-conditions-dacces-la>

Puna në të zezë (e pa deklaruar)

Puna që nuk është e deklaruar është quajtur puna në të zezë. Është një veprimtari me rrogë, por e pa deklaruar pushtetit publik. Ajo i shpëton kështu të gjithave rregullave të solidaritetit të drejtësisë belge, (taksat, të hollat për sigurimet shoqërore) dhe është pra e dënuar nga ligji.

Shembull: Komshija ime më propozon të shkoj të lyej në shtëpinë e saj dhe më paguan 5 euro/në orë.

Gjatë punës në të zezë, nuk ka kontrate të punës së ligjshme. Punëdhënësi gjasmë nuk i plotëson detyrimet e tija në çështje me sigurimet shoqërore dhe sistemit të tatimeve. Rreziqe të mëdha peshojnë për këtë lloj pune dhe mund të kenë pasojë të rënda për punëdhënësin edhe për punëtorin.

- Pa kontratë pune, rrezikoj të mos paguhen plotësisht ose pjesërisht (harresë e orëve shtesë të bëra për shembull. Mashtrimet dhe zhgënjimet janë të shumta.
- Unë nuk kam asnjë lloj të drejte në çështje me sigurimet shoqërore (pa aftësi për punë, materniteti, invalid, vdekje, pension , dhe papunësi). Në rast aksidenti nuk jam i mbrojtur. Pra asnjë sigurim dhe asnjë ankesë.
- Punëdhënësi mund të kërkojë nga unë çfarë të dëshirojë : të punoj me një rrogë më të vogël se rroga e ligjshme, të punoj më shumë që zgjatja (e orëve të punës) e ligjshme, të më heqë nga puna kur të dëshirojë....
- Nesë kam një ndihmë të asistencës (chômage-it) ose të CPAS-it mund të jeni i sanksionuar, i përjashtuar ndoshta të jem i detyruar të rimburoj ndihmat (në të holla) e marra padrejtësisht.
- Denuncimet dhe kontrollet janë të shpeshta dhe si pasojë gjoba dhe sanksionime të tjera.

Inspektimi i ligjeve Shoqërore është kompetent në lidhje me të drejtën në punë. Ajo trajton për shembull: problemet e rrogave, paralajmërimet, zgjatje dhe kohë pune. Ajo mund bëjë kontrolle në vendin e punës, ndoshta fillesën, ndoshta në rastin e një ankese, për të vërtetuar që rregullorja në punë është respektuar.

Në rast problemi, mund të drejtohem falas tek Inspeksioni i Ligjeve Shoqërore ose tek Gjykata e punës. Unë mund të marr gjithashtu këshillë pranë sindikatës.